

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ-ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Ο Ανθρώπινος χαρακτήρας – Φύση και σχηματισμός του

Η ευφυΐα είναι υπέροχο προσόν, το ευφυολόγημα είναι ωραίο. Η τόλμη είναι επίσης σπουδαίο προσόν.

Η πανουργία είναι επίσης ελάσσων, αλλά ωραία. Η σύνεση, έλεγε ο Kromweij είναι η ηγετική αρετή.

Η φιλαλαλήθεια και η Χρηστότητα είναι απλές και ευγενείς, η σκεπτικότητα και η διακριτική κολακεία είναι εκλεπτυσμένες και ωραίες.

Η ευπροσηγορία είναι η ομορφιά της αρετής.

Στο μέτρο που είναι ανιδιοτελής, η υπηρετικότητα είναι ευγενές χαρακτηριστικό.

Η ευπρέπεια και η κοσμιότητα είναι ωραίες.

Οι υπέροχες ιδιότητες εμπνέουν τον σεβασμό, οι ωραίες ιδιότητες την συμπάθεια.

Αυτοί που επιθυμούν κυρίως το ωραίο, δεν συγχρωτίζονται πάρα μόνο με εύχαρεις, προσηνείς και ευπρεπείς εταίρους, περιμένοντας να βρεθούν σε δυσχερή θέση για ν' αρχίσουν να αναζητούν ειλικρινείς, σοβαρούς και σταθερούς φίλους.

Από την άλλη, η μεγάλη εκτίμηση και ο θαυμασμός καθιστούν αδύνατη την οικειότητα.

Όσοι συγκεράζουν τα δύο είδη αισθημάτων, διαπιστώνουν ότι η συγκίνηση του υπέροχου, είναι πιο έντονη απ' αυτήν του ωραίου, αλλά στον βαθμό που δεν εναλλάσσεται με την τελευταία ή δεν συνοδεύει, εξαντλείται και δεν μπορεί να παραταθεί επί μακρόν, μας λέει ο ΕΜ. ΚΑΝΤ.

Με τον όρο "ιδιότητα του χαρακτήρα" εννοούμε την ύπαρξη μιας καθορισμένης μορφής έκφρασης της ψυχής ενός ανθρώπου, που καταπιάνεται με τα προβλήματα της ζωής.

Ο χαρακτήρας λοιπόν είναι κατά βάση έννοια που διαθέτει και κοινωνικό περιεχόμενο.

Δεν μπορεί να γίνει λόγος για χαρακτήρα, παρά μόνο όσον αφορά στις σχέσεις του ανθρώπου με τους συνανθρώπους του, με το περιβάλλον.

Ο χαρακτήρας θεωρείται ως η ψυχική τοποθέτηση, δηλαδή ως ο τρόπος που ένας άνθρωπος αντιμετωπίζει το περιβάλλον του.

Είναι η γραμμή προσανατολισμού του, που αποτελεί την βάση της τάσης του προς επιβολή. Η τάση αυτή είναι συνδεδεμένη με το κοινωνικό συναίσθημα, ήτοι το συναίσθημα της κοινωνικής συμβίωσης.

Οι αντιλήψεις που έχουμε για τον άνθρωπο περνούν μέσα από τη μεταφυσική, κι αποτελούνται από τόσα πολλά και τόσο ακαθόριστα στοιχεία, που δύσκολα μπορούμε να διαλέξουμε ανάμεσα τους εκείνα που μας αρέσουν.

Στις αντιλήψεις αυτές δεσπόζει η άποψη πως ο άνθρωπος ποικίλει ανάλογα με τις πεποιθήσεις και τα αισθήματά του.

Καθένας μας είναι μια συνοδεία από έννοιες, που στη μέση της βαδίζει ασύλληπτη η πραγματικότητα.

Η άγνοια μας είναι πραγματικά πολύ μεγάλη.

Απόδειξη, ότι τα πιο πολλά ζητήματα κι ερωτήματα που υποβάλλονται σε εκείνους που ασχολούνται, με τη μελέτη του ανθρώπου, παραμένουν αναπάντητα.

Άγνοούμε ποια είναι η φύση της διάρκειας της ανθρώπινης ύπαρξης, του ψυχολογικού και του φυσιολογικού χρόνου. Ξέρουμε ότι αποτελούμε ένα σύνολο από ιστούς, όργανα, υγρά και συνείδηση.

Οι σχέσεις μας ανάμεσα στα εγκεφαλικά κύτταρα και στη συνείδησή μας παραμένουν ακόμη ένα μυστήριο, ενώ δεν γνωρίζουμε επαρκώς την φυσιολογία αυτών των κυττάρων.

Μέχρι ποιου σημείου μπορούμε να μεταβάλουμε τον οργανισμό μας, με τη δύναμη της θέλησης; Ποια επεξεργασία έχει στο πνεύμα η κατάσταση των οργάνων του σώματος;

Πως μπορούν τα σωματικά και τα διανοητικά χαρακτηριστικά που το κάθε άτομο κληρονομεί από τους γονείς του να μεταβληθούν από τον τρόπο της ζωής του, από τις χημικές ουσίες των τροφίμων, από το κλίμα, την πειθαρχία, τη φυσιολογία και την ηθική;

Ποιος είναι ο ρόλος της πνευματικής, ηθικής, αισθητικής και μεταφυσικής λειτουργίας;

Ποιος είναι ο ρόλος επίσης του θρησκευτικού και αισθησιακού συναισθήματος;

Αγνοούμε επιπλέον ποιο περιβάλλον είναι περισσότερο πρόσφορο, για την ανάπτυξη του πολιτισμένου ανθρώπου, στον υπέρτατο βαθμό.

Ο χαρακτήρας επηρεάζεται από τις φυσικές καταβολές και την εκπαίδευση.

Ο Αριστοτέλης υποστήριξε ότι η "φύσις", το "ήθος" και ο λόγος", καθορίζουν τον ανθρώπινο χαρακτήρα.

Μπορούμε να τις συγκρίνουμε με μια κατευθυντήρια γραμμή που συνδέεται με το άτομο και του επιτρέπει, χωρίς πολύ σκέψη να εκδηλώνει σε κάθε περίπτωση, την ξεχωριστή του προσωπικότητα.

Οι ιδιότητες του χαρακτήρα αποκτώνται από πολύ νωρίς, ώστε να εκφράσουν μια ορισμένη συμπεριφορά του ατόμου.

Σχετικά με τα ψυχικά φαινόμενα, όσα αφορούν τη διαμόρφωση των ιδιοτήτων του χαρακτήρα, πρέπει να αρνηθούμε αποφασιστικά την αρχή της κληρονομικότητας.

Αν βρίσκουμε κοινά χαρακτηριστικά σε μια ολόκληρη οικογένεια, σε ένα λαό ή σε μια φυλή, αυτό οφείλεται απλά και μόνο στο γεγονός, ότι ένας μιμείται τον άλλον και αναπτύσσει ιδιότητες, που βλέπει στους άλλους.

Σε όσους υποστηρίζουν ότι τα παιδιά μοιάζουν πολύ συχνά με τους γονείς τους, υποστηρίζεται ότι το παιδί προσπαθώντας να επιβληθεί, μιμείται ένα πρότυπο από το περιβάλλον του, που κι αυτό προσπαθεί με τη σειρά του να επιβληθεί ή το έχει ήδη κατορθώσει.

Κάθε γενεά διαμορφώνεται έτσι με αυτόν τον τρόπο, παίρνοντας δηλαδή ως παραδείγματα την προηγούμενη και παλεύοντας με τις δυσχέρειες που προκαλεί η τάση επιβολής. Εν τέλει στις πιο δύσκολες περιστάσεις, μένει προσκολλημένη σε ότι έμαθε.

Οι περισσότεροι επιστήμονες της συμπεριφοράς συμφωνούν στη διαπίστωση ότι οι εμπειρίες που ο καθένας αποκτά μέσα στις δύο (2) πρώτες δεκαετίες της ζωής, συμβάλλουν καθοριστικά στην παγίωση σταθερών τρόπων σκέψης, συναισθηματικών αντιδράσεων και συμπεριφοράς.

Σας ευχαριστώ

Δημήτριος Μητρόπουλος.